

Když pozorujeme lidi, kteří sázejí v loteriích, u nichž se předpokládá naprostá náhoda, nepochybně nás překvapí, kolik "bláznů" je ochotno utratit své peníze proti drtivě malé pravděpodobnosti výhry. Dokonce loterijní společnost zveřejňuje povinně podíl vybraných částek, které se budou rozdělovat na výhry, a obvykle je to méně než polovina. Pravděpodobnost vyvážená průměrnou výhrou tedy říká, že když vsadím 1000 Gratů, průměrně vyhraji méně než 500 Gratů.

Z tohoto pohledu jsou tedy lidé téměř vždy optimisté v porovnání s matematickou pravděpodobností.

Jak je to možné?

Nabízí se celkem rozumné antecepční vysvětlení:

Hypotéza 1 **Antecepční subjekt neustále hraje v malých krocích proti pravděpodobnosti. V souhrnu antecepuje, že věci dopadnou lépe, než to vypadalo před událostí.**

Odůvodnění *Obvyklé události se nepodobají jedinému tahu v loterii, kde se rozhodne o všem naráz. Jde spíše o sérii malých loterií, v nichž hraje subjekt na každou probu či výhru reaguje korekcí. Proto velmi často nad složitou událostí zvítězí, ačkoli kdyby se to odebralo bez jeho možnosti zasahovat, nutně by skoro vždy prohrál.*

Důsledek k1 **Základní nastavení antecepčních subjektů je optimistické.**

Důsledek k2 **I nejhorší pesimista je oproti matematické pravděpodobnosti pořád fantastickým optimistou.**

Důsledek k3 **Pořadatelé loterií budou i nadále vydělávat.**

Důsledek k4 **Lidé mají obecně sklon snáze uvěřit ve šťastné rozuzlení komplikovaných situací, než odpovídá reálným možnostem.**

To je způsobeno subjektivní zkušeností samotného A-subjektu, dokud je v jeho moci provádět korekce. Tento optimistický sklon potom bez možnosti prověření přenáší na události, kde však už je jejich moc provádět korekce minimální. Tam tedy správnější model sleduje více skutečnou matematickou pravděpodobnost.

V dílu 1 v kapitole "Choroby AA" se uvažovalo rozdělení antecepčních subjektů podle normalizované intenzity antecepční slasti a antecepčních muk (normalizace spočívala v odhlédnutí od faktu, že antecepční muka jsou několikanásobně silnější, než antecepční slast)

Vraťme se nyní k rozdělení A-subjektů podle typického přístupu k antecepční slasti a k antecepčním mukám. Klíčová role antecepčních muk a slasti v chování A-subjektů nám umožňuje definovat pět základních strategií:

Definice 1 **Pesimisté - strategie subjektů, snažících se především vyhnout antecepčním mukám.**

Definice 2 **Optimisté - Strategie subjektů, snažících se především zajistit si antecepční slast.**

Definice 3 **Realisté - Strategie subjektů, používajících přirozené působení antecepčních muk i slasti bez jejich systematického vychýlení.**

Definice 4 **Masochisté - strategie subjektů, snažících se především přivodit si antecepční muka.**

Definice 5 **Asketové - strategie subjektů, snažících se především vyhnout antecepční slasti.**

Masochisté a asketové jsou extrémní odchylky od života. Podle antropického principu by se druh organismu, který by se takto projevoval v průběhu generací, nemohl dožít současnosti. Jsou zřejmě představitelní jako výjimky, které udrží na živu po určité době kolektiv, v němž jsou zařazeni, ale nejsou ve skutečnosti schopni samostatného života.

Tvrzení 1 **Životaschopný A-subjekt lze v průměru za dostatečný časový interval zatřídit do jedné ze 3 základních strategií, které jsou realista, optimista a pesimista.**

Důkaz *Předpokládáme, že v daném okamžiku posuzujeme subjekt A1 z hlediska strategie vyhýbání se antecepčním mukám resp. vyhledávání slasti. Jako dostatečný časový interval si zvolíme dobu, po kterou bude trvat testování.*

Posuzování musí proběhnout na základě experimentu. V tomto experimentu je A1 vystaven několika rozhodnutím, která s sebou nesou pro A1 antecepční důsledky. Předpokládáme, že tato rozhodnutí jsou navržena vyváženě tak, aby bylo možné určit, zda A1 se v každém z rozhodnutí snažil především vyhnout antecepčním mukám, nebo se snažil zajistit si antecepční slast.

Předpokládáme, že tento subjekt dosáhne v obou strategiích vyrovnané skóre. Pak je zařazen jako realista. Dosáhne-li skóre vychýleného pro vyhledávání antecepční slasti, bude to optimista. V ostatních případech to bude pesimista.

Poznámka 1 **A-subjekt může v průběhu delšího času mezi jednotlivými strategiemi přecházet.**

Jinými slovy, někdo je nenapravitelný optimista, jiný se pod vlivem série nezdarů přeškolil na pesimistu apod.
V Dílu1, kapitola "Rozpor antecepce bolí nejvíc", se zavedení pojmu antecepční muka a slast opíralo o to, že antecepční muka jsou podmínkou přežití. Nebude-li rozpor bolet, bude korekce v antecepci nedůsledná a organismus může příště zahynout..
Hypotéza2 uvádí: "Existuje nějaká symetrie mezi velikostí antecepčních muk při záporném rozporu modelu se skutečností na jedné straně, a antecepční slasti při stejné velikosti kladného souladu."

Poznámka 2 **V současné civilizaci se intuitivně užívané pojmy optimismus, pesimismus a realismus používají mírně odlišně.**

Jeden ze směrů tvrdí, že se jedná o komentování událostí vně.
Optimista vše okomentuje pozitivně, až dokonce do stylu "Všechno špatné k něčemu dobré."

Další směr tvrdí, že optimista je člověk, který spolu s Leibnitzem věří, že současný svět je tím nejlepším z možných světů. Je založen na axiomu, že tento svět byl stvořen všemohoucím a všemoudrým Bohem. Kdyby bylo možné sestrojít svět v nějakém ohledu lepší, Bůh by to byl udělal. Tutéž myšlenku lze vyvodit z určitého druhu víry ve všemocnost fyzikálních zákonů, výsledkem jejichž působení je současný svět.

Třetí směr předpokládá postoj pesimisty v jeho přesvědčení, že věci jsou špatné a budou patrně ještě horší. Neboli jsou to očekávání o skutečném chování vnějšího světa, nikoli pouhá volba vnitřní strategie subjektu.

Poznám ka3 **Z různých vyjádření je patrné, že převládá určitá společenská preference optimistů nad pesimisty. Předpokládá, že pesimisté snadněji upadají do depresí, že jejich postoj je zbavuje motivace usilovat o nějakou změnu.**

Na druhou stranu přehnaný optimismus může být stejně škodlivý. Mohl by se promítat do výroku "Neměj obavy, všechno dobře dopadne" v situaci, kdy je třeba rázně zasáhnout, aby věci nedopadly špatně.

Realisty kritizoval např. Johnatan Swift v Gulliverových cestách na příkladu příliš dokonalé komunity racionálních koní bez emocí.

Z toho lze usuzovat, že výběr ze kterékoli nepatologické strategie (optimismus, realismus, pesimismus) subjektu přináší určité výhody a určité nevýhody, které se přibližně vyvažují.

Definice 6 **Pozitivní antecepce je antecepce kladného výsledku.**

Definice 7 **Negativní antecepce je antecepce záporného výsledku.**

Poznám ka4 **Lze upřesnit, že optimista v jazykovém smyslu je subjekt, který nejen volí strategii zajištění antecepční slasti, ale jeho antecepce jsou převážně pozitivní, očekává, že věci dopadnou dobře a tím se snaží dosáhnout zvýšené slasti.**

Poznám ka5 **Pesimista v obecném jazykovém smyslu se nejen snaží vyhnout antecepčním mukám, ale jeho antecepce jsou převážně negativní, očekává, že věci dopadnou špatně, a tím se snaží omezit přidružená antecepční muka.**

Závěr **Pohled na optimismus a pesimismus očima strategie vůči antecepčním mukám a slasti umožňuje snáze odhadovat chování subjektu, jehož strategii jsme identifikovali. Rovněž poskytuje směr případné léčby extrémních případů. Nesmíme ovšem přehlížet, že všechny A-subjekty jsou výrazně vychýleny do optimismu proti matematické pravděpodobnosti. I lidé, kteří se sami pokládají za pesimisty, z hlediska pravděpodobnosti očekávají ve většině případů lepší výsledek, než kdyby neprováděli korekce k dosažení nejrůznějších svých cílů.**